

vil være ganske umulig i store Dele af Landet, navnlig i Jylland.

I Ændringsforslag Nr. 14 foreslaar Flertallet at forhøje Laaneværdien til 7,000 Kr. og, hvor Jordens Pris er særlig høj, til 8,000 Kr. I Betænkningen knytter Flertallet hertil den Bemærkning, at der i visse Egne vil kunne oprettes Husmandsbrug for et mindre Beløb, og for saa vidt vedkommende Ansøger kun ejer et mindre Beløb, men dette er fremskaffet ved hans eget Arbejde, bør han foretrækkes for den, der maaske raader over et noget rigeligere Beløb, men har erhvervet det ved Arv eller Gave. Med de Ændringer, her ere foreslaaede, og med den Laaneværdi, her er fastsat, føler Flertallet sig overbevist om, at de selvstændige Husmandsbrug, som man fra alle Sider har ønsket skulde være Endemaålet ved denne Lov, ville kunne tilvejebringes med de Midler, her stilles til Raadighed.

Til § 9 har der i Udvalget været stillet Ændringsforslag om at yde Forskud paa Statslaan, men Udvalget har ikke kunnet finde nogen endelig Løsning paa dette Spørgsmaal. Det kan ikke nægtes, at det volder adskillige Husmænd ikke ringe Vanskelighed at tilvejebringe det midlertidige Laan, der ofte er meget dyrt, og som er en Nødvendighed for dem for at bestride Udgifterne, indtil Statslaanet kan komme dem i Hænde. Men paa den anden Side har det ogsaa sine Vanskeligheder for Staten at give Forskud paa Laan, forinden Laanesagen er endelig sikret. Udvalget vil imidlertid tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse til tredie Behandling.

Under Nr. 20 foreslaas Statens aarlige Udlaan forhøjet fra $3\frac{1}{2}$ til 4 Mill. Kr. Et Mindretal foreslaar her et noget højere Beløb, medens et andet Mindretal foreslaar, at Beløbet skal fastsættes paa de aarlige Finanslove. Naar vi have foreslaaet 4 Mill. Kr., er det, fordi vi have ment, at det dog maaske i den kommende Tid vil vise sig at være tilstrækkeligt. I de første 5 Aar, efter at Loven om Jordlodder for Landarbejdere var vedtagen, var der kun 2 Mill. Kr. aarlig til Raadighed, og i de sidste 5 Aar aarlig 3 Mill. Kr., og det har vist sig, at disse Beløb ikke ere eller ville blive fuldt ud benyttede, saa der er en Mulighed for, at de 4 Mill. Kr. ville slaa til. Da imidlertid Laaneværdien sættes op, og der utvivlsomt vil blive flere og flere Ansøgere, ligesom ogsaa Fortiden har vist stigende Efter-spørgsel efter disse Laan, er det nok mu-

ligt, at det ikke vil slaa til, men vi haabe da, at Rigsdagen vil kunne finde Udvej til at skaffe det fornødne Beløb, hvis det maatte vise sig at være nødvendigt.

Det er dog af hele Udvalget foreslaaet at anvende 250,000 Kr. aarlig til Udlaan i Lejehuse, som overgaa til Selvejendom. Det er en Bevilling, som sikkert særlig vil komme Øerne til gode. Der er nu en Del Folk, som bor i Lejehuse, og som ikke ved egne Midler vil kunne faa de fornødne Laan i deres Huse, naar de overtage dem som Ejendom. Det er dem, man har ønsket at komme til Hjælp, saa at de kunne faa Laan til at overtage Husene som Ejendom. Naar vi have sat et særligt Beløb her, er det, fordi der her er særlige Forhold. Det har været Forudsætningen, at Pengene udelukkende skulde anvendes til Oprettelse af nye Husmandsbrug, men her er i Virkeligheden Tale om bestaaende Husmandsbrug.

Under Nr. 23 er der af Landbrugsministeren stillet et Forslag vedrørende Tillægslaan, som er tiltraadt af Udvalget paa et enkelt Medlem nær. Derefter blive Tillægslaanene henholdsvis for de efter Loven af 1899 og de efter Loven af 1904 oprettede Husmandsbrug forhøjede til 2,100 og 1,400 Kr. Under Forudsætning af, at Indehaveren ved Indkøb af Jord og Udvidelse af Bygninger eller paa anden Maade ved Opdyrkning af raa Jord eller ved Grundforbedringer paaviseligt har forøget Ejendommens Værdi, kan han altsaa faa Tillægslaan til de her nævnte Beløb. Om dette Tillægslaan udtalte jeg mig ogsaa ved første Behandling, og jeg udtalte da som min Mening, at det vilde være ønskeligt at opnaa Tillægslaan til det fulde Maksimum, saa at de gamle Laantagere blev stillede ganske lige med de nye. Det er ikke lykkedes at faa saa høje Laan, idet disse Tillægslaan ikke fuldt ud svare til Maksimum, og jeg beklager, at det ikke er lykkedes. Men jeg indrømmer, at det navnlig er betydeligt dyrere at bygge nu, end det var for de første Laantagere, saa af den Grund kan der maaske nok være Grund til at sætte disse Beløb noget lavere. I alt Fald glæder jeg mig over, at den højtærede Landbrugsminister har foreslaaet de her nævnte Beløb, som jeg tror saa nogenlunde ville gøre Fyldest overfor de Krav, som stilles. Jeg vil dog sige, at i alle de forskellige Resolutioner, som ere vedtagne paa Husmandsforeningsmøder, er der ikke noget Punkt, som der har været saa fuldstændig Enighed om, som